

Editor: *Vasile Burlui*
Redactor: *Simona Modreanu*
Tehnoredactor: *Cornel Dulceanu*
Coperta: *Ionuț Broștianu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PUSHKIN, ALEKSANDR SERGEEVICH

Micile tragedii / A.S. Pușkin; tălmăcirii din lb. rusă de Aureliu Busuioc și transcr. de Marius Chiriță - Iași: Cartea Românească Educațional, 2019

Conține bibliografie

ISBN 978-606-9088-52-4

I. Busuioc, Aureliu (trad.)
II. Chiriță, Marius (transcr.)

821.161.1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, 2019
www.librariacartearomaneasca.ro/ecredu.ro

A.S. PUȘKIN

Micile tragedii

Tălmăcirii din limba rusă
de Aureliu Busuioc

Transcriere din limba rusă
de Marius Chiriță

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

CUPRINS

Mihai Cimpoi – <i>Un singur actor, care este Omul</i>	5
O scenă din Faust	11
Oaspetele de piatră	17
Mozart și Salieri.....	57
Cavalerul avar.....	69
Ospăț în timp de ciumă.....	91
Rusalca.....	103
Foișorul cneazului	115
În iatac	121

celebra sa întrebare: „A fi sau a nu fi?”. Puşkin este, în acest sondaj psihologic, marele precursor: în vârtejul nestăvilat al pasiunilor, în deriva necontrolată a sufletului, eroii săi tragici reuşesc doar să-şi pună întrebarea, răspunsul fiind rostit de destin.

Mihai CIMPOI

O SCENĂ DIN FAUST

(*Malul mării. Faust şi Mefistofel.*)

FAUST

Mă plictisesc!

MEFISTOFEL

Destinul, Faust!
Şi oamenii nu îndrăznesc
Să-ncalce legea asta crudă:
De lene multă sau de trudă
Cei ce trăiesc se plictisesc
Că-s blânzi sau se întrec cu gluma,
Că beau, sau numai se-ncreţesc,
Că huzuresc, sau rabdă numa' –
Toţi cască şi o duc cumva,
Iar groapă stă căscând şi ea.
Deci cască!

FAUST

Vai ce spirit, drace!
Mai bine-ar fi să mă distrezi.

MEFISTOFEL

Fii mulţumit aşa, ori crezi
Că raţiunea nu-i dibace?
Notează în album la „fe”:
Fatidium est quies – plictiseala
Odihna sufletului e!

Sunt psiholog... Vezi procopseala!

Ia zi, când nu te plictiseai?

Gândește-te. Poate-n vremea aia

Când din Vergiliu toceai

Și mintea ți-o dubla bătaia?

Sau când cu roze-ncununai

Fetițele cu bani plătite

Și-n zvon de larmă le-nchinai

Potențele în vin clătite?

Sau când te-ai afundat semeț

În visul tău cel mai măreț –

În a științei neagră oală?

Ba nu! Atunci, de plictiseală,

Pe mine ca pe-un arlechin

Din tartar m-ai strigat să vin!...

Ce-o mai făceam pe dracu-n patru

Să te distrezi precum la teatru

Și tot să-ți dau, de ce-s capabil.

Dar rezultatul? Deplorabil:

Visai la slavă, ai avut-o.

Iubire-ai vrut – ai cunoscut-o.

Ce n-ai luat din viața asta?

Dar fericit ai fost?

FAUST

Ei, basta!

Ce-mi tulburi taina ce mă doare?

Știința nu-i al vieții har.

Eu blestem falsul ei nectar.

Iar slava... raza-i lucitoare

E-un mit. Onoarea – zvon pustiu,

Un vis prostesc, absurd. Eu știu

Un singur pas în fericire:

Doi tineri...

MEFISTOFEL

... Prima întâlnire...

Așa-i? Dar nu ești bun să-mi spui:

Închini oftatul ăsta – cui?

Lui Gretchen?

FAUST

Rază luminoasă!

O, foc al dragostei curat!

Acolo, unde grațioasă

Bea briza cerul de granat

Și unde râsu-i de crăiasă

Cu-al meu suspin s-a-ngemănat,

Acolo-i raiul!...

MEFISTOFEL

Faust, lasă!

Mi-e martor cerul: ai turbat!

Cu amintiri măgulitoare

Vrei să te mângâi, da-n zadar:

Ori sunt eu acela, oare,

Ce ți-a adus frumoasa-n dar?

Ori poate-atunci în miez de noapte,

Nu eu v-am adunat? Mai știi

Cum șușoteați ca doi copii,

În timp ce autorul faptei

De unul singur chicotea...

Ei bine, când crăiasa ta

Mai n-amețea de încântare,

Tu, de îndoială măcinat,

Te și-adânțea în cugetare.

(Iar noi, tu știi, am demonstrat

Că a gândi e plictiseală!)

Ei bine, filosof blazat,

Ai vrea să-ți spun la ce scofală,
 Gândeai, când nimeni nu gândește?
 Să-ți spun sau ba?

FAUST

Poftim, vorbește!

MEFISTOFEL

Gândeai: cumintea mea fetiță,
 Cu câtă sete te-am dorit,
 Și cât de hâtru, găsculiță,
 Prin visul tău am răvășit!
 Iubind cu nevinovăție.
 Tu dragoste-i te-ai dat din plin...
 De ce dar pieptul meu hain
 E doar plictis și nostalgie?
 Cuprins de scârbă și amar,
 Sătul de-amor și alte cele,
 Privesc la jertfa poftei mele:
 La fel, precum un găinar,
 Când trage șișul său din teacă
 Și taie-n drum un cerșetor –
 Înjură victima săracă;
 La fel, precum sătul de-amor
 Cu frumusețea ce-o plătește
 Fricos desfrâul o privește
 Apoi, din tot ce-acuma știi,
 Ai tras această încheiere...

FAUST

Dispari, demonică putere!
 Piei, drace! Du-te pe pustii!...

MEFISTOFEL

Mă rog, cum vrei!
 Că-mi treabă dară:
 Eu fără lucru nu pot sta,
 Altfel nu plec din preajma ta,
 Știi doar că nu-s un pierde-vară.

FAUST

Văd alb ceva pe mare. Ce-i?

MEFISTOFEL

Un galeon cu trei catarge.
 Vor în Olanda să debarce
 Vreo patru sute de mișei.
 La bord văd trei maimuțe – iată,
 Și aur mult și ciocolată;
 Văd și o boală foarte nouă;
 Satan v-o dăruiește vouă.

FAUST

Scufundă totul!

MEFISTOFEL

S-a făcut!

(Dispare.)

OASPETELE DE PIATRĂ

LEPORELLO:

*O stuatua gentilissima
Del gran Commendatore!...
...Ah, Padrone!
Don Giovanni¹*

SCENA I

(Don Juan și Leporello.)

DON JUAN

Vom aștepta aici căderea nopții.
Ah, iată-mă-n sfârșit și la Madrid!
Curând voi hoinări pe străzi știute;
Cu mantia mustața 'coperindu-mi.
Iar genele cu borul pălăriei.
Tu cum socoți – voi fi recunoscut?

LEPORELLO

Ba! Don Juan – recunoscut? Aiurea!
Ca Don Juan sunt mii și mii!

DON JUAN

Glumești?
Dar cine să mă recunoască?

¹ Leporello: O, nobilă statuie a marelui Comandor!... Ah, stăpâne... Don Giovanni (n. autorului).